

**Студија изводљивости о оснивању Центра за подршку
студентима**

Филозофског факултета у Новом Саду

Студију написали:

Проф. др Небојша Мајсторовић,

Доц. др Јелена Шакотић Курбалија

МА Биљана Лунгулов,

МА Ана Генц,

МА Станислава Марић Јуришин

Увод

Очекивани развојни проблеми као и промене начина живота које настају са студирањем представљају изазов за многе младе, поготово у смислу њихове спремности да остваре успех на студијским програмима које су изабрали. Од развојних тешкоћа ту се мисли на кризу идентитета (налазе се у фази осамостаљивања, преиспитивања сопствених способности и компетенција, испробавања различитих улога, у фази активног стицања идентитета, формирања ставова, социјалних веза, блиских односа, стицања и преиспитивања професионалног опредељења). Студенти прве године студија, посебно они који се због студирања одвајају од примарне породице, имају пред собом адаптацију на потпуно нове животне услове, нове активности, нове стандарде и начине понашања. Домаћа истраживања показују да 16,3% студената на Универзитетима у Србији показује потребу за стручном психолошком помоћи (Višnjić i dr., 2010).

Са друге стране, захтеви студирања намећу велике изазове. Од студената се очекује да развију критички однос према сопственим способностима, жељама и могућностима, као и да формирају вештине важне за планирање и доношење одлука, за успешну комуникацију, у решавању различитих ситуационих проблема, као и да покажу иницијативу, преузму одговорност за своје поступке, буду спремни за тимски рад и професионални развој. Они су најчешће у стању да сами, или уз помоћ вршњака и пријатеља, превладају овакве изазове, али знатан број њих (посебно студенти прве године) се тешко носи са овим проблемом. Отуда, они су под повишеним ризиком да развију различите облике психичких поремећаја (нпр. општег анксиозног поремећаја, паничног поремећаја, агресивног понашања, депресије и сл.) као и да, услед тога, постижу слабије резултате у студирању. Програми педагошке подршке би укључивали индивидуални и групни рад са циљем развоја вештина потребних за ефикасно учење, као и развоја личних потенцијала и превазилажење евентуалних препрека у студирању.

Успостављање Центра треба да понуди различите програме организоване психолошко-педагошке подршке студентима како би савладали овакве развојне кризе и постали ефикаснији у студирању. Ту се мисли и на програме подршке студентима са посебним потребама као и студентима припадника мањина. Обзиром да овакви центри постоје на великом броју Универзитета у Европи и свету уверени смо да би након кратког времена Центар за подршку студентима на Филозофском факултету брзо прерастао у Центар који би своје услуге пружао студентима са свих Факултета Универзитета у Новом Саду. За информације о таквим центрима у свету и у Европи треба погледати само неке сајтове попут <http://www.wageningenur.nl/en/Education-Programmes/Student->

[Service-Centre/Student-counselling-service.htm](http://www.due.uci.edu/sss/) или <http://www.due.uci.edu/sss/> или <http://www.kent.ac.uk/studentsupport/contact/> или за вршњачку подршку <https://www.su.ualberta.ca/services/psc/>.

Циљ оснивања Центра

Основни циљ Центра за подршку студентима је увођење програма психолошко-педагошке подршке који ће бити усмерен ка очувању и унапређењу менталног здравља и успеха студената на свим нивоима студирања, односно, ка унапређењу укупне пролазности на студијским програмима који се реализују на Филозофском факултету у Новом Саду. Овај циљ ће се остварити кроз активности Центра којима ће руководити стручњаци са Одсека за психологију и Одсека за педагогију са Филозофског факултета у Новом Саду, а у њима ће под стручном супервизијом учествовати и студенти у оквиру активности пружања вршњачке подршке.

Опис начина рада Центра

Све активности Центра ће се спроводити унутар два типа програма:

1. програм унапређења менталног здравља и благостања студената и
2. програм унапређења вештина потребних за учење као и за превазилажење препрека у студирању.

Ове активности Центар ће реализовати применом два метода:

1. индивидуално педагошко/психолошко саветовање и
2. педагошке/психолошке радионице.

1. Индивидуално педагошко/психолошко саветовање

Педагошко саветовање

Циљ: информисање о студирању и развој индивидуалних стратегија за унапређење успеха у учењу као и у превазилажењу тешкоћа у учењу.

Очекивани ефекти:

- унапређење знања о учењу као процесу,

- упознавање начина ефикасног учења,
- унапређење мотивације за учење,
- оснаживање студената на пољу професионалног и личног развоја,
- оспособљавање студената за процену сопствених потенцијала,
- припрема студената за пружање вршњачке подршке другима.

Психолошко саветовање

Циљ: развој конструктивних облика сагледавања интра и интерпсихичких конфликта и њиховог превазилажења (рад на постојећим личним проблемима студената).

Очекивани ефекти:

- развој способности сагледавања личних проблема из различитих перспектива,
- јасније сагледавање личних емоција,
- конструктивно истраживање и сагледавање различитих могућности превазилажења проблема,
- сагледавање краткорочних и дугорочних последица различитих избора превазилажења проблема, предузимање активности у правцу превадавања проблема,
- превазилажење постојећих интраперсоналних конфликта,
- превазилажење постојећих интерперсоналних конфликта.

2. Психолошке/педагошке радионице

Психолошке радионице

Циљ: примарна превенција психичких проблема и развој психо-социјалних вештина студената

Очекивани ефекти:

- развој способности сагледавања проблема из различитих перспектива,

- развој осетљивости за туђе проблеме,
- освешћивање личних могућности избора,
- развој спремности за преузимање одговорности за изборе које праве у различитим сферама њиховог функционисања,
- јачање унутрашњег локуса контроле,
- боље сналажење у партнерским односима,
- развој вршњачке социјалне мреже подршке.

Педагошке радионице

Циљ: развој социјалних и других вештина код студената значајних за њихов успех у учењу.

Очекивани ефекти:

- оспособљавање студената за квалитетну интеракцију са вршњацима,
- унапређење знања и вештина потребних за рад у тиму,
- развој вештина јавног презентовања и излагања знања,
- припрема студената за пружање вршњачке подршке другима.

Финансирање рада Центра

Центар за подршку студентима (ЦПС) ће обезбеђивати средства за свој рад кроз домаће и међународне пројекте, као и од донација заинтересованих партнера Филозофског факултета. У овом тренутку ЦПС је примио финансијску подршку од стране Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој у висини од 180 000 динара. С обзиром на то да су услуге Центра бесплатне за наше студенте, текуће материјалне трошкове његовог функционисања (хартија, копирање, трошкови одржавања техничке опреме) ће делимично сносити и Факултет. До сада, Филозофски факултет је уложио 336.410,88 динара у адаптацију и опремање простора подесног за активности Центра (оснивачки буџет Центра је дат у прилогу).

Центар за подршку студентима ће сопствена средства остварити од пружања услуга студентима других факултета на Универзитету у Новом Саду. Ове

услуге ће бити пружане према ценовнику који ће на предлог координатора Центра бити одобрен од стране Савета Филозофског факултета.

Референце

Višnjić, A., Veličković, V., Jović, S., Milosavljević, N., Stojanović, M., Stanković, M. (2010). Self-Assessment of the Serbian University Students' Need for Referral to Psychologist or Psychiatrist. *Scientific Journal of the Faculty of Medicine in Niš*, 27(4), 205-213.

Датум: 30.10.2014.